

Članak Visokog predstavnika, Paddy Ashdown-a: "Kolateralna cijena borbe oko novog suda"

SARAJEVO, Bosna i Hercegovina – Od kada sam prije mjesec dana preuzeo posao predvođenja mirovnog procesa u Bosni i Hercegovini, dvije stvari mi upadaju u oči: koliko je postignuto od završetka rata i koliko posla ostaje da se uradi. Ovaj posao bi ubrzo mogao da postane mnogo teži.

Zašto? Ako Vijeće sigurnosti do sutra ne produži mandat Ujedinjenih nacija za Bosnu i Hercegovinu, što ovisi od toga da li će Bushova administracija povući veto koji je uložila u nedjelju, međunarodna zajednica će morati revidirati svoju strategiju za pružanje pomoći ovoj zemlji. Mi svi želimo postići uspjeh u Bosni i Hercegovini, i Sjedinjene Države to žele više od svih. Međutim, nemogućnost produženja mandata Ujedinjenih nacija još će više usporiti taj uspjeh, pogotovo u pogledu obuke policijskih snaga, što zauzima centralno mjesto u udaljavanju terorista i organiziranog kriminala iz Bosne.

Razlozi za neslaganja u New Yorku nemaju nikakve veze sa Bosnom. (Američke trupe će ostati ovdje kao dio vojnih stabilizacijskih snaga Sjevernoatlantskog saveza, koje broje 18.000 pripadnika, što je mnogo veći broj od pripadnika kontingenta Ujedinjenih nacija, koji je 1.500, a od kojeg broja je svega 46 Amerikanaca). Nesuglasice u Vijeću sigurnosti oko Međunarodnog krivičnog suda ne tiču se mog ureda, ali se svakako tiču posljedice na naš dalji put ukoliko se ne postigne sporazum u vezi sa ovim pitanjem.

Ukoliko mandat ne bi bio produžen, misija Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini bi morala da se povuče. Ova misija ima posebnu odgovornost za obuku lokalne policije koja treba da na nepristrasan način služi svim zajednicama u ovoj zemlji. Ovo

je vitalni dio nastojanja da se u ovu ratom razorenu zemlju dovede zakon i red i da se izbjeglicama ulije povjerenje u povratak u kuće iz kojih su ih istjerale paravojne siledžije.

Preuranjeno povlačenje misije Ujedinjenih nacija ubrzalo bi tranziciju sa Međunarodnih policijskih snaga na policijsku misiju Evropske Unije, što je planirano da se obavi krajem ove godine, i zbog toga bi bilo mnogo teže dostići narednu fazu u našem radu sa policijom u BiH, a to je borba protiv organiziranog kriminala.

Borba protiv organiziranog kriminala je u samom vrhu međunarodnih prioriteta za Bosnu i Hercegovinu. Šezdeset posto droga koje ulaze u zapadnu Evropu prolazi kroz Balkan. Desetine hiljada nezakonitih migranata isto tako dolaze ovim putem. Postoje dokazi da sinditaki organiziranog kriminala i terorističke organizacije eksploatiraju odsustvo zakona i reda tako što djeluju iz Bosne.

Ako na ispravan način obavimo posao ne vidim razloga da međunarodna zajednica ostane ovdje još sedam godina. Od završetka rata postigli smo ogroman uspjeh. Danas ima više od 850.000 izbjeglica i raseljenih osoba koje su prijavile prebivalište u općinama iz kojih su bile primorane da bježe za vrijeme rata. Postignut je značajan napredak i u profesionalizaciji oružanih snaga i policije. Počeo je rad na provedbi nastavnih planova i programa za cijelu zemlju, što će pretvoriti škole u mjesta pomirenja a ne nacionalističke indoktrinacije. Postoji stabilna valuta, skoro nimalo inflacije i profitabilan bankarski sistem. Bruto domaći proizvod u 2000. i 2001. godini porastao je za oko 5 procenata, uprkos opadanju vanjske pomoći.

Moj cilj ovdje jeste da polako privodim kraju intervencionistički mirovni proces iz poslijeratnih godina, čija je glavna vojna komponenta Sjevernoatlantskog saveza, te pomoći u uspostavljanju normalnog prisustva zasnovanog na opsežnom angažmanu Evropske Unije i privatnih investitora. Za

nekoliko godina neće više biti potrebe za vojnicima i međunarodnim birokratama, kao što sam ja. Umjesto toga, nadam se da će Sarajevo biti puno bankara i poslovnih ljudi, dakle one vrste ljudi koju sve više vidamo u svim ostalim prijestonicama jugoistočne i centralne Evrope.

Uspješna i prosperitetna zemlja, koja se sve više i više integrira u Evropu: to je budućnost Bosne i Hercegovine. Ali ona će doći jedino ako mi iz međunarodne zajednice budemo tu da obavimo posao do kraja.

Paddy Ashdown, bivši lider Liberalno-demokratske stranke u Britaniji, obavlja dužnost visokog predstavnika međunarodne zajednice u Bosni i zadužen je za implementaciju Daytonskog mirovnog sporazuma.